OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Matemaattinen ajattelu ja oppiminen

Kati Costiander
Heidi Sairanen
Opetusneuvokset

Mihin varhaiskasvatus perustuu

Oppimisen alueet

Kielten rikas maailma	Ilmaisun monet muodot	Minä ja meidän yhteisömme	Tutkin ja toimin ympäristössäni	Kasvan, liikun ja kehityn
• Kielelliset taidot ja valmiudet • Kielelliset identiteetit	• Musiikillinen • Kuvallinen • Sanallinen • Kehollinen • Käsityöllinen	• Eettinen ajattelu • Katsomuskasvatus • Lähiyhteisön menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus • Mediakasvatus	• Matemaattinen ajattelu • Ympäristökasvatus • Teknologiakasvatus	• Liikkuminen • Ruokakasvatus • Terveys ja turvallisuus

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Lärområden

Språkens rika värld	Mina många uttrycksformer	Jag och vår gemenskap	Jag utforskar min omgivning	Jag växer, rör på mig och utvecklas
• Språkliga kunskaper och färdigheter • Språkliga identiteter	• Musikalisk • Visuell • Verbal • Kroppslig • Slöjd	• Etiskt tänkande • Åskådningsfostran • Närmiljöns förflutna, nutid och framtid • Mediefostran	• Matematiskt tänkande • Miljöfostran • Teknologifostran	• Fysisk aktivitet • Matfostran • Hälsa, trygghet och säkerhet

Kielet ovat läsnä aina ja kaikkialla

Varhaiskasvatuksessa vahvistetaan

- lasten kielellisiä taitoja ja valmiuksia
- kielellisten identiteettien kehittymistä
- uteliaisuutta kieliin, teksteihin ja kulttuureihin

Kieli on keskeisessä roolissa

- lasten kehityksessä ja oppimisessa
- vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä
- identiteettien rakentumisessa ja yhteiskuntaan kuulumisessa

Språken är närvarande hela tiden och överallt

Inom småbarnspedagogiken stärks

- barnens språkliga kunskaper och färdigheter
- utvecklingen av barnens språkliga identiteter
- barnens intresse och nyfikenhet för språk, texter och kulturer

Språket har en central roll

- för barnens utveckling och lärande
- för kommunikation och samarbete
- för barnets identitetsutveckling och delaktighet i samhället

Lapsen kielen kehityksen keskeiset osa-alueet

Vuorovaikutus-taidot	Kielen ymmärtämisen taidot	Puheen tuottamisen taidot	Kielen käyttötaidot	Kielellinen muisti ja sanavaranto	Kieli-tietoisuus

KEHITTYVÄT KIELELLISET IDENTITEETIT

Förmåga att kommunicera	Förmåga att förstå språk	Förmåga att producera tal	Förmåga att använda språket	Språkligt minne och ordförråd	Språklig medvetenhet

UTVECKLING AV SPRÅKLIGA IDENTITETER

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Varhaiskasvatuksessa lapsi saa muun muassa…

- vaikuttaa ja olla osallinen ryhmässä
- kokemuksia oman mielipiteen kertomisesta ja perustelemisesta
- harjoitella tunteiden tunnistamista ja sanallistamista
- käyttää kieltä monipuolisesti
- kannustavaa palautetta
- laulaa, lorutella, riimitellä ja hassutella kielellä
- tutustua kirjoihin ja tarinoihin

I småbarnspedagogiken får barnet bland annat…

- påverka och vara en del av gruppen
- öva sig på att berätta och motivera sin egen åsikt
- öva sig på att känna igen och sätta ord på sina känslor
- använda språk på ett mångsidigt sätt
- uppmuntrande respons
- sjunga, ta del av rim och ramsor och leka med språk
- bekanta sig med böcker och berättelser

Kieli on lapselle sekä oppimisen kohde että väline

Vuorovaikutuksen merkitys kielen oppimisessa

- puhu lapsen kanssa
- kuuntele lasta
- vastaa lapsen aloitteisiin
- huomioi myös eleet ja ilmeet
- anna aikaa ja mahdollisuuksia vaihteleviin kielenkäytön tilanteisiin
- rohkaise lasta kommunikoimaan toisten kanssa
- arvosta lasten omia kieliä

För barnen är språket både ett föremål och ett verktyg för lärandet

Kommunikationens betydelse för barnets språkinlärning

- tala med barnet
- lyssna till barnet
- besvara barnets initiativ
- beakta även kroppsspråk och ansiktsuttryck
- ge barnet tid och möjligheter att uttrycka sig i språkligt varierande situationer
- uppmuntra barnet att kommunicera med andra
- uppskatta barnens egna språk

Miten lukemaan ja kirjoittamaan oppimisen taitoja voidaan vahvistaa?

- **herätetään** kiinnostusta suullista ja kirjoitettua kieltä kohtaan
- **lisätään** kiinnostusta vähitellen myös lukemista ja kirjoittamista kohtaan
- **havainnoidaan** ja **tutkitaan** kieltä yhdessä
- **pohditaan** sanojen merkityksiä ja rakenteita
- **tarkastellaan** tavuja, äänteitä, symboleja ja logoja
- **rohkaistaan** kirjoittamaan ja lukemaan leikillisesti

Hur kan man stärka barnets färdigheter att lära sig läsa och skriva?

- **väcka** intresse för talat och skrivet språk
- **öka** barnets intresse småningom också för att läsa och skriva
- **iaktta** och **undersöka** språk tillsammans
- **fundera på** ordens betydelser och strukturer
- **betrakta** stavelser, ljud, symboler och logor
- **uppmuntra** att lekskriva och lekläsa

Kielet saavat näkyä ja kuulua myös varhaiskasvatuksessa!

Muista, että oma esimerkkisi on malli lapselle

Kiitos!
Tack!

Kom ihåg att du fungerar som modell för barnen

Språken får synas och höras även i småbarnspedagogiken!